

SZÖVEG –
PÁCZAI TAMÁS

SOROZAT –
VILÁG KÉP

MEGÁLLÍTANI AZ IDŐT

- ◆ Andrej Tarkovszkij (1932–1986) sokak szerint a valaha élt legnagyobb rendező, hét filmből álló munkássága emelte a művészet legünnepeltebb mesterei közé. Ingmar Bergman számára például azért a legnagyobb, „mert egy új nyelvet teremtett a filmművészetben, amely a maga sajátos módján lehetővé teszi neki, hogy az életet mint külső látszatot, mint álmot ragadja meg. ... Valóságos csodaként hatott, amikor fölfedeztem Tarkovszkij első filmjeit. Hirtelen egy olyan szoba ajtajában találtam magamat, amelyhez addig nem volt kulcsom, pedig mindenképp be akartam jutni oda, és ahol lám, ő milyen otthonosan érzi magát!”

Kevésbé ismert, hogy élete utolsó szakaszában az orosz rendező egy Polaroid kamerával fényképezett, 1979-től 1984-ig. Egy barátja, Tonino Guerra így emlékezett vissza: „Emlékszem, az esküvőmön egy ilyen kamerával jelent meg. Aznap vásárolta, és nagy élvezettel fedezte fel, folyamatosan fényképezett minket. Tarkovszkij szinte mániákusan sokat gondolkodott az idő múlásán, és minden vágya az volt, hogy megállíthassa. Még ha csak egy röpké pillanat is az egy homályos Polaroidon.” A kamerát is mániákusan használta, soha nem felejtette otthon, bárhová is utazott. Fia szerint az összes fényképet magával hordozta mindenhová a rendező, és rendszeresen kis történeteket rakott össze belőlük.

Andrej Tarkovszkij élete utolsó szakaszában gyógyíthatatlan tüdőrákban szenvedett. A fényképeken szűk családi és baráti köre, a kuttyája és az orosz táj jelennek meg, valamint a „Nosztalgia” forgatásának olaszországi helyszínei. Tarkovszkij Polaroid-képeiből a Thames&Hudson kiadó albumot adott ki 2006-ban, a 257 fotóból álló kollekción a londoni Bonhams bocsátotta árverésre tavaly. ◆

